

Dönem : 3
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 327

Hukukî veya Ticari mevzularda adlî ve mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerde tebliğine dair sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısı ve Adalet ve Dışişleri Komisyonları raporları (1/383)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1077/5746

5 . 8 . 1970

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 25 . 7 . 1970 tarihinde kararlaştırılan «Hukukî veya ticari mevzularda adlî ve mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerde tebliğine dair sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ve ekleri ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GEREKÇE

Lâ Haye'de Milletlerarası Hususi Hukuk Konferansı tarafından 15 Kasım 1965 tarihinde hazırlanan «Hukukî veya ticari mevzularda adlî ve mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerde tebliğine dair sözleşme» memleketimiz tarafından 11 Haziran 1968 de imza edilmiştir.

Sözleşmenin amacı başlangıç kısmında ifade edildiği üzere hukukî veya ticari mevzulardaki adlî ve mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerdeki muhataplarına tebliğini sağlayacak uygun usuller tesis etmektir. Sözleşme, bu suretle Akıt Devletler arasında adlî yardımlaşmayı usullerin basitleştirilmesi sebebiyle süratlendirecek ve artıracaktır.

Sözleşme, bir başlangıçla üç bölümden meydana gelmektedir. Başlangıç kısmında sözleşmenin amacı açıklanmaktadır.

Sözleşmenin 2 ilâ 16 ncı maddelerini kapsıyan birinci bölüm adlî evrakın yabancı memleketlerde tebliği usullerini düzenlemektedir. Bu bölümde adlî evrakı tebliğ edecek makamlar ihdas edilmekte ve yazışmaları basitleştirilmektedir.

Bir maddeden meydana gelen ikinci bölüm, aynı düzenleme ve basitleştirmeyi mahkemenin dışındaki diğer evrakta da teşmil etmektedir.

18 ilâ 31 ncı maddelerden meydana gelen üçüncü bölüm merkezi makamların tesbitini, Sözleşmenin diğer ilgili sözleşmeler ile münasebetini, sözleşmenin imza, onaylanma ve yürürlüğe girmesini düzenleyen hükümleri ihtiva etmektedir.

Yabancı memleketlerle münasebetleri ve buralarda oturan vatandaşlarının sayısı artan Türkiye'nin sözleşmeyi onaylaması bahis konusu evrakın tebliğini basitleştirecek ve süratlendirecektir.

Adalet Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/383
Karar No. : 26

20 . 2 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 25 . 7 . 1970 tarihinde kararlaştırılan «Hukukî veya ticari mevzularda adli ve mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerde tebliğine dair sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkinda kanun tasarısı» Başkanlığımızca Komisyonumuza tevdi edilmiş olup, ilgili bakanlık temsilcileri de hazır bulunduğu halde Komisyonumuzca tetkik ve müzakere olundu.

Kanun tasarısı ve gerekçesi Komisyonumuzca uygun mütalâa edilmiş ve yapılan müzakereler sonunda tasarının aynen kabul edilmesi ittifaken kararlaştırılmıştır.

Havalesi gereğince Dışişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Adalet Komisyonu

Başkanı
İstanbul
İ. H. Tekinel

Sözcü
Sivas
T. Koraltan

Afyon
H. Hamamcıoğlu

Antalya
H. A. Gülecan
İmzada bulunamadı.

Kars
İ. H. Alaca

Kars
T. Artaç

Kırklareli
M. Atagün
İmzada bulunamadı.

Kırşehir
C. Eroğlu

Mardin
E. K. Aybar

Niğde
M. Ocakçıoğlu

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/383
Karar No. : 23

18 . 5 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Hukukî veya ticari mevzularda adli ve mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerde tebliğine dair Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü.

Tümü üzerinde cereyan eden müzakereler neticesinde, gerekçede de belirtilmiş olduğu veçhile, hukukî veya ticari mevzularda adli ve mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerde tebliğine dair olan Sözleşmenin, Akıd Devletler arasındaki adli yardımlaşmaya dair usullerin basitleştiril-

mesini temin maksadına mâtufl olarak yapılan Sözleşmenin onaylanması için hazırlanmış bulunan tasarı, Komisyonumuzca da uygun müthalâa olunarak aynen kabaul edilmiştir.

Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkamlığa sunulur.

Dışişleri Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip	
Manisa	İzmir	Balıkesir	Ankara
<i>E. Akça</i>	<i>Ş. Osma</i>	<i>A. İ. Kıvımlı</i>	<i>O. Alp</i>
Bursa	Bursa	Çankırı	İstanbul
<i>İ. Öktem</i>	<i>A. Türkel</i>	<i>H. Dağlı</i>	<i>N. İ. Tokgöz</i>
	İmzada bulunamadı		
Kastamonu	Konya	Konya	Maras
<i>O. Deniz</i>	<i>Ö. Ölçmen</i>	<i>T. Y. Öztuna</i>	<i>M. N. Quhadar</i>
İmzada bulunamadı			
	Trabzon		
	<i>M. A. Oksal</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Hukukî veya Ticari mevzularda Adli ve Mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerde tebliğine dair Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

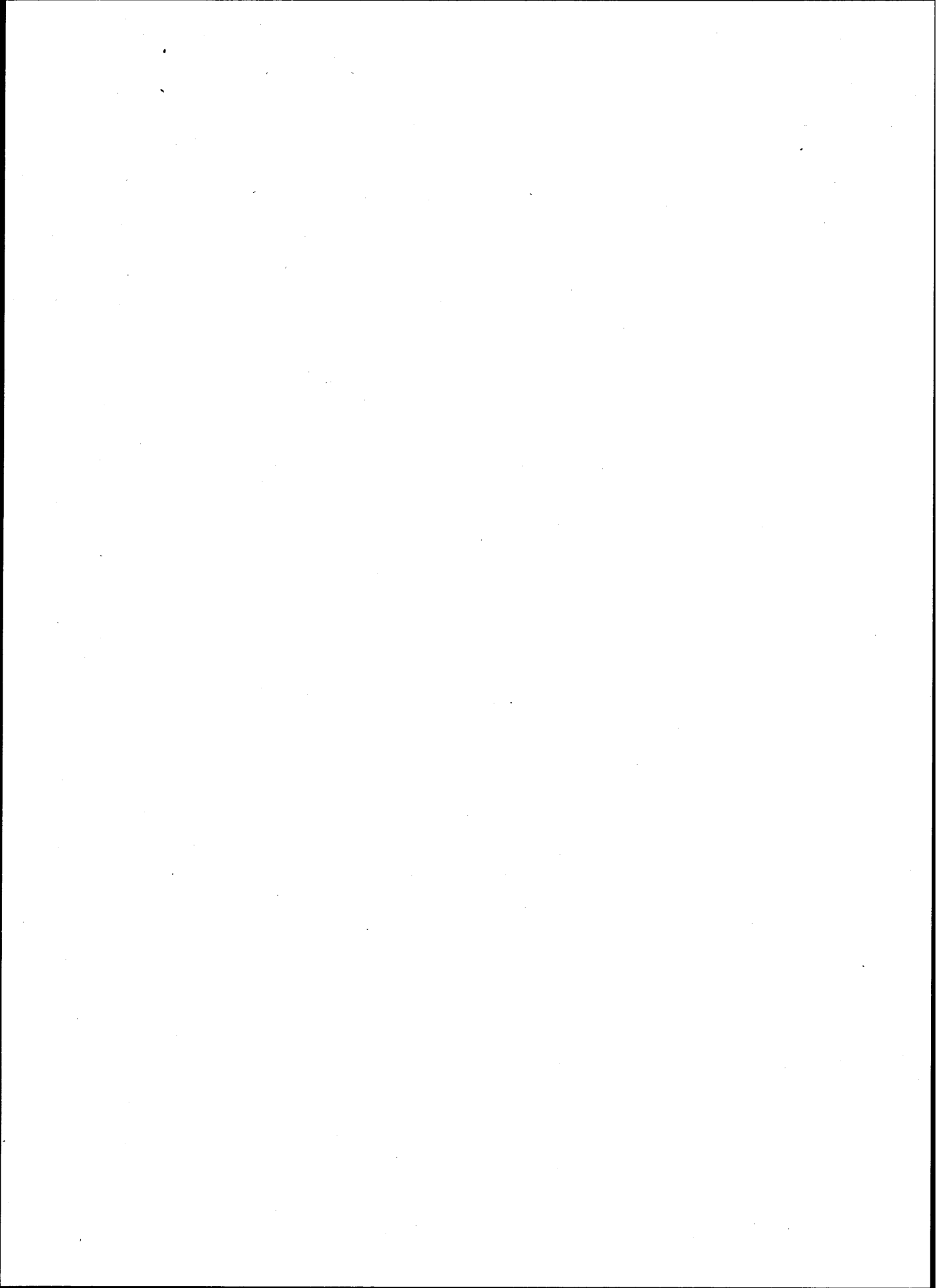
MADDE 1. — Lâ Haye'de 15 Kasım 1965 tarihinde imzalanan «Hukukî veya Ticari mevzular da Adli ve Mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerde tebliğine dair Sözleşme» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

25 . 7 . 1970

Başbakan	Devlet Bakanı V.	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>S. Demirel</i>	<i>H. Atabeyli</i>	<i>H. Atabeyli</i>	<i>T. Bilgin</i>
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı V.
<i>Y. Z. Önder</i>	<i>A. Topaloğlu</i>	<i>H. Menteseoğlu</i>	<i>T. Bilgin</i>
Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı	Ticaret Bakanı
<i>M. Erez</i>	<i>O. Oğuz</i>	<i>T. Gülez</i>	<i>G. Titrek</i>
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı	Güm. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı	Ulaştırma Bakanı
<i>V. A. Özkan</i>	<i>A. İ. Birincioğlu</i>	<i>İ. Ertem</i>	<i>N. Mentese</i>
Çalışma Bakanı	Sanayi Bakanı	En. ve Ta. Kay. Bakanı	Turizm ve Ta. Bakanı
<i>S. Öztürk</i>	<i>S. Kılıç</i>	<i>S. O. Avcı</i>	<i>N. Cevheri</i>
İmar ve İskân Bakanı	Köy İşleri Bakanı	Orman Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı
<i>H. Nakipoğlu</i>	<i>T. Kapanlı</i>	<i>H. Özalp</i>	<i>İ. Sezgin</i>

HUKUKÎ VEYA TİCARİ MEVZULARDA ADLÎ VE MAHKEME DIŞI GAYRÎ ADLÎ YABANCI MEMLEKETLERDE TEBLİĞİNE DAİR SÖZLEŞME

İşbu sözleşmeyi imza eden devletler,

Adli ve mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerde, gönderilen adrese, matlup zamanda tebliğini sağlamak amacıyla münasip usuller ihdas etmek, bu maksada hizmet amacıyla usulleri birleştirerek ve kolaylaştırarak karşılıklı adli yardımlaşmalarını geliştirmek üstediklerinden, bir sözleşme akdine karar vermişler ve aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır.

MADDE : 1.

Bu sözleşme hukukî ve ticari mevzularda yabancı memleketlerde tebliği için gönderilecek adli ve mahkeme dışı adli evraka her halde tatbik edilecektir.

Kendisine tebliğ edilen şahsın adresinin bilinmediği hallerde bu sözleşme ikâbili tatbik değildir.

BÖLÜM : 1. - ADLÎ EVRAK

MADDE : 2.

Âkud her Devlet diğer âkud devletlerden sadır olan evrakı kabul edecek ve 3 nci ve 6 ncı maddeler arasındaki hükümlere uygun bir şekilde bunları neticelendirecek bir merkezî makam tâyin edecektir.

Muhatap Devlet, merkezî makamı kendi kanunlarındaki hükümlere göre teşkilâtlandıracaktır.

MADDE : 3.

Evrakın tanzim edildiği Devletin Kanununa göre yetkili kılınan makam veya Adalet Bakanlığı memuru tasdik veya benzer mahiyette bir formaliteyi yerine getirmeye lüzum olmaksızın, muhatap Devletin merkezî makamına bu sözleşmeye ek modelle uygun bir şekilde hazırlanmış bir talepte bulunacaktır.

Tebliğ edilecek evrakın aslı veya sureti talebe ilişik olacak ve talep ve evrak ülkiser nüsha olarak gönderilecektir.

MADDE : 4.

Merkezî makam talebin sözleşmeye uygun bir şekilde düzenlenmediğine kaani olursa, müracaat sahibini derhal bu husustan haberdar edecek ve talep hususundaki itirazları belirtilecektir.

MADDE : 5.

Muhatap Devletin merkezî makamı evrakı ya bizzat tebliğ edecek veya bir mutavassıt aracılığıyla ettirecektir.

a) Tebliğat, muhatap memlekette tanzim edilmiş olup bu memleketin toprakları üzerindeki şahıslara ulaştırılacak tebliğ vesikaları hakkında o Devlette cari olan mevzuata uygun olarak yapılabilir.

b) Veya, muhatap Devletin kanunlarına aykırı olmamak şartıyla müracaatının arzu ettiği şekilde yapılabilir.

Bu maddenin 1 nci fıkrasının b bendindeki durum ile ilgili olarak, vesikanın daima onu kendi arzusu ile kabul eden şahsa teslim edilmesi kabildir.

Vesikanın 1 nci fıkra hükümlerine uygun bir şekilde tebliğ edilmesi gerekiyorsa Merkezî Makam vesikanın, memlekette cari resmî dillerden birinde kaleme alınmasını veya tercüme edilmesini talebedebilir.

Bu sözleşmeye ek formlere uygun olup tebliğ vesikasının belli başlı noktalarını muhtevî talep kısmen mürselînaleyle vesika ile birlikte tevdi olunur.

MADDE : 6.

Muhatap Devletin Merkezî makamı veya bu maksatla tâyin edilen diğer her hangi bir makam bu sözleşmeye ek formlerde gösterilen şekle uygun şekilde bir tasdik vesikası tanzim edecektir.

Bu vesika tebliğ edildiğini ihtiva eder. Tebligatın hangi usüle göre, nerede, hangi tarihte ve kime yapıldığı hususlarını gösterir, gerekiyorsa, tebligatın tahakkukuna mâni olabilecek hâdiseyi de tasvîh eder.

Talepte bulunan şahıs, merkezî makam veya bir yargı organı tarafından tanzim edilmemiş olan belgenin adı geçen makamlardan biri tarafından imza suretiyle tasdikini talebedebilir.

Tasdik vesikası doğrudan doğruya müracaat eden şahsa tevdi edilecektir.

MADDE : 7.

Bu sözleşmeye ek formlerde kullanılan terimler mecburi olarak ya İngilizce veya Fransızca dillerde yazılacaktır. Bunlar, vesikanın sadır olduğu Devletin resmî dilinde veya resmî dillerden birinde de yazılabilir.

Bu terimlere tekabül eden boş yerler muhatap Devletin dilinde veya Fransızca veya İngilizce olarak doldurulacaktır.

MADDE : 8.

Her Âkîd Devlet, icbara tevessül etmeksizin, yabancı memleketlerdeki şahıslara adli vesaik ile ilgili tebligatın doğrudan diplomatik veya Konsolosluk makamları vasıtasıyla yaptırılabilir. Belgenin sadır olduğu Devlet vatandaşıma tebliğ edilmemesi halinde her Devlet belgelerin kendi memleketinde tebliğini reddedebilir.

MADDE : 9.

Her Âkîd Devlet, diğer bir Âkîd Devlet tarafından tâyin edilmiş olan makamlara vesikaları Konsolosluklar marifetiyle tebliğ ettirmek salâhiyetini haiz bulunmaktadır.

İstisnai şartlar gerektirdiği takdirde, her Âkîd Devlet aynı maksat için diplomatik yola tevessül etme salâhiyetini haizdir.

MADDE : 10.

Tebligatın yapılacağı Devletin itirazı olmaması kaydıyla, işbu sözleşme,

a) Yabancı memleketlerdeki şahıslara adli belgelerin doğrudan posta kanalıyla gönderilmesini,

b) Vesikanın mercii olan Devletin salâhiyetli adli memurlarının veya diğer şahıslarının, muhatap Devletin salâhiyetli memurları veya şahısları aracılığıyla doğrudan doğruya tebliğinin yapılmasının serbestisini

c) Adli dâva ile ilgili herkesin, muhatap Devletin salâhiyetli adli memurları veya diğer şahısları marifetiyle doğrudan doğruya tebligat muamelesine tevessül edebilmesini engellenmemektedir.

MADDE : 11.

İşbu sözleşme iki veya daha fazla sayıdaki Âkîd Devletlerin, adli evrakın tebliği hususunda, önceki maddelere derpiş edilen intikal yolları dışında ezcümle müteakabil makamlar arasında

doğrudan doğruya yazışma yolu dışında diğer başka intikâl yolları benimsemek hususunda aralarında anlaşmalarını menetmez.

MADDE : 12.

Bir Âkâd Devletten tebliğ edilmek üzere gelen belgeler, muhatap Devletin, tebliğinden gördüğü hizmetten dolayı vengi veya masraf tediyesine yol açamaz. Aşağıdaki hallerde talepte bulunan kimse masrafları deruhde edecektir.

- a) Tebligat yapılmak üzere evrakın gönderüldüğü Devletin adli memur veya iç hukukuna göre yetkili kıldığı makamının müdahalesi halinde,
- b) Tebliği hususunda hususi bir usulün kullanılmasında.

MADDE : 13.

Bu sözleşmeye uygun bir şekilde yapılmış tebliğ talebini muhatap Devlet ancak egemenliği veya güvenliğini zedeleyici nitelikte addederse reddedebilir.

Muhatap Devletin, millî mevzuatın bahis konusu meselede münhasıran tatbikini istemesi veya talep mevzuunu karşılayabilecek her hangi bir hukuki yol gösterememesi hallerinde tebligatın ifa edilmesi reddolunabilir.

Merkezi makam, ret durumunda, ret sebeplerini bildirmek suretiyle müracaatçıyı derhal bundan haberdar edecektir.

MADDE : 14.

Tebliğ edilmek üzere gönderilen adli evrakın intikâlinde doğan güçlükler diplomatik yollardan halledilecektir.

MADDE : 15.

Bu sözleşme hükümlerine uygun bir şekilde, tebliğ edilmek üzere yabancı memleketlere dâva dilekçesi ve mümasil evrakın gönderilmesi ve dâvaların bulunmaması halinde, aşağıdaki şartlar gerçekleşmedikçe bir karara varılamıyacaktır.

- a) Tebligat muhatap Devletin memleketi dâhilindeki şahıslara yapılacak tebligat hususunda iç hukukun gösterdiği usüle uygun bir şekilde yapılmışsa.
- b) Evrakın dâvalıya fiilen tevdiî veya sözleşmede gösterilen bir usüle göre ikametgâhında tebliği halinde ve her iki durumda da, tebligatın dâvalıya kendini müdafaa için ikâfi zaman bırakılacak şekilde yapılmış olmalıdır.

Bu maddenin 1 nci fıkrâ hükümlerine rağmen her Âkâd Devlet aşağıda zikredilen bütün şartların tamamlanması halinde, hiçbir tebliğ sertifikası alınmaması veya sertifikanın teslim edilmesi hali olmasa dahi bir karara varılabileceğini beyân edebilir:

- a) Vesika sözleşmede belirtilen usullerden birine uygun olarak gönderilmişse,
- b) Her ayrı mesele için hâkimin takdir edeceği ve altı aydan aşağı olmıyan bir zaman, tebliğ evrakının gönderilme tarihinden itibaren geçtiği takdirde,
- c) Muhatap Devletlerin yetkili makamları nezdinde 'kâfi teşebbüste bulunulmuş olmasına rağmen, hiçbir sertifikanın elde edilmesi mümkün olmamış ise,

Yukarda derpiş edilen hükümlere rağmen, hâkim, âcil hallerde, muvakkat ve koruyucu tedbirler alabilir.

MADDE : 16.

İşbu Sözleşme hükümlerine göre dâva dilekçesi veya mümasil vesikânın tebliğ edilmek üzere yabancı memleketlere gönderilmesi gerektiği ve dâva sırasında hazır olmıyan dâvalıya karşı bir

(karara varıldığı hallerde, aşağıdaki şartların tahakkuku halinde, hâkimin dâvalının karar hakkında müracaat etme hakkı süresini uzatma yetkisi vardır.

a) Dâvalı kendi kusuru olmaksızın, müdafaa için yeterli zaman zarfında vesikadan veya hükümden haberdar olmamışsa,

b) Dâvalının imkânları her türlü esastan beri görünmüyor ise,

Dâvalının zaman aşımının kaldırılması için müracaatı karardan haberdar olmasını mütaakip mâkul bir süre zarfında yapılmadığı takdirde kabul olunmaz.

Kararın okunması tarihinden itibaren bir seneden az olmamak şartıyla, beyanında tasrih ettiği mühletin dolmasından sonra talep yapıldığı takdirde, her Âkid Devlet bu talebin kabule şayan olmadığını ileri sürebilir.

Bu madde, şahısların statüsü veya ehliyetleri ile ilgili kararlarda tatbik edilmez.

II. BÖLÜM - MAHKEME DIŞI EVRAK ;

MADDE : 17.

Âkid Devletin makamları veya adli memurları tarafından çıkarılan mahkeme dışı evrak, bir diğer Âkid Devlete bu Sözleşmede zikredilen usul ve hükümlere uygun bir şekilde tebliğ edilmek üzere gönderilebilir.

III - BÖLÜM - GENEL HÜKÜMLER ;

MADDE : 18.

Her Âkid Devlet, Merkezi Makamın dışında başka makamlarda tâyin edebilir ve bunların yetkilerinin şümulünü tesbit eder.

Bununla beraber talep sahibi her zaman, doğrudan Merkezî Makama başvurma hakkını haizdir.

MADDE : 19.

İşbu Sözleşme, bir Âkid Devletin mevzuatının, tebliğ edilmek üzere yabancı memleketlerden gelen evrakın, önceki maddelerde derpiş edilmemiş başka intikal usullerinin tatbikine müsaade etmesine mâni olmaz.

MADDE : 20.

İşbu Sözleşme, iki veya daha çok Âkid Devletin aşağıdaki hususları sarfinazar etmek için aralarında bir anlaşma aktedmelerine engel teşkil etmeyecektir :

a) 3 nci maddenin 2 nci fıkrası gereğince gönderilen evrakın iki kopye halinde hazırlanması gereğini,

b) 5 nci ve 7 nci maddelerin 3 nci fıkralarının gerektirdiği lisan şartlarını,

c) 5 nci maddenin 4 nci fıkra hükümlerini,

c) 12 nci maddenin 2 nci fıkra hükümlerini,

MADDE : 21.

Her Âkid Devlet onay veya katılma belgesini tevdi anında veya daha sonraki bir tarihte, Holânda Dışişleri Bakanlığını aşağıdaki hususlardan haberdar edecektir :

a) 2 ve 18 nci maddeler gereğince tâyin edilen makamların hangileri olduğu,

b) 6 nci madde gereğince sertifikayı doldurmak için yetkili kılınan makamın hangisi olduğu.

c) 9 ncu madde gereğince konsolosluk kanalıyla gönderilen vesikayı kabule yetkili makamın tâyininden,

Her Akid Devlet, gereken hallerde yukarıda adı geçen bakanlığı aşağıdaki hususlardan haberdar edecektir :

- a) 8 nci ve 10 ncu maddelerde derpiş olunan intikal usullerine karşı olan itirazlarından,
- b) 15 nci maddenin 2 inci fıkrası, 16 nci maddenin 3 ncu fıkrasında derpiş olunan beyanlardan,
- c) Yukarıda zikredilen tâyinler, itirazlar, beyanlarda vâkı değişikliklerden.

MADDE : 22.

İşbu Sözleşme, onu tasdik etmiş olan devletler arasındaki münasebetlerde, sırasıyla 17 Temmuz 1905 ve 1 Mart 1954 tarihlerinde Lâ Haye'de imzalanan Hukuk Usulüne dair Sözleşmelerin 1 den 7 ye kadar olan maddelerinin (tasdik eden devletlerin sözü geçen anlaşmaların birine veya diğerine taraf olmaları nisbetinde) yerine kaim olacaktır.

MADDE : 23.

İşbu Sözleşme Lâ Haye'de 17 Temmuz 1905 tarihli Hukuk Usulüne dair Sözleşmenin 23 ncu maddesinin ve 1 Mart 1954 tarihli Hukuk Usulüne dair Sözleşmenin 24 ncu maddesinin tatbikine hâlel getirmeyecektir.

Bununla beraber, bu maddeler, haberleşme usullerinin bu Sözleşmede derpiş edilenlere benzer olan hâllere tatbik edilecektir.

MADDE : 24.

Tarafların ezümle mutabık kalmaları hâli hariç, 1905 ve 1954 sözleşmelerine ek olarak tarafların aralarında akdettikleri Anlaşmalar, bu Sözleşme içinde aynı şekilde kabili tatbik olacaktır.

MADDE : 25.

22 nci ve 24 ncu madde hükümlerini hâleldar etmeksiniz işbu Sözleşme orada (Sözleşmede) mevcut mevzular hükmünde hükümler ihtiva edip Akid Devletlerin taraf oldukları veya olacakları Sözleşmelere aykırı değildir.

MADDE : 26.

Bu Sözleşme, Lâ Haye Milletlerarası Devletler Hususi Hukuku Konferansının 10 ncu oturumunda temsil edilen devletlerin imzalarına açıktır.

Bu Sözleşme onaylanacak ve onay belgeleri Holânda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir.

MADDE : 27.

İşbu Sözleşme, 26 nci maddenin 2 nci fıkrasında derpiş edildiği şekilde üçüncü onay belgesinin tevdiinden 60 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Sonradan onaylayan imzacı Devletler için Sözleşme, onay belgesinin tevdi tarihinden 60 gün sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE : 28.

27 nci maddenin 1 nci fıkrası gereğince yürürlüğe giren bu Sözleşmeye yürürlüğe girmesinden sonra, Lâ Haye Milletlerarası Devletler Hususi Hukuk Konferansı 10 ncu Oturumunda temsil edilmeyen devletler katılabilirler. Katılma belgesi Holânda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir.

Sözleşme, katılmanın Holânda Dışişleri Bakanlığına bildirildiği tarihten sonra geçen 6 ay için-

de, Sözleşmeyi katılma belgesinin tevdiidinden önce onaylamış devletlerin itirazı olmadığı hallerde, katılan devlet bakımından yürürlüğe girecektir.

İtiraz yok ise Sözleşme yukardaki fıkrada zikredilmiş olan mühletlerin sonuncusunun hitamını takibeden aynı birinci günü katılan Devlet için meriyete girecektir.

MADDE : 29.

Her devlet, imza, onay, katılma esnasında bu Sözleşmenin Milletlerarası münasebetlerini kendisinin temin ettiği ülkelerin hepsine, birine veya birkaçına teşmilini istediğini beyan edebilir.

İlgili Devlet için bu beyan, Sözleşmenin yürürlüğü girişinden sonra muteber olacaktır.

İleride buna mümasil yapılacak her teşmil Holânda Dışişleri Bakanlığına bildirilecektir.

Teşmilin yapıldığı memleketler bakımından bu Sözleşme, yukardaki fıkrada bahiskonusu tebliğin yapılmasını takibeden altmışıncı gün meriyete girecektir.

MADDE : 30.

İşbu Sözleşme, 27 nci maddenin 1 nci fıkrasında belirtilen şekilde yürürlüğe girmesinden itibaren 5 sene müddetle devam edecektir.

Bu müddet, Sözleşmeyi sonradan tasdik eden ve katılan Devletler için de caridir.

Sözleşme, fesih ihbarı vâki olmadığı takdirde her 5 senede bir kendiliğinden yenilenecektir.

İhbar 5 yıllık müddetin bitmesinden en az 6 ay evvel, Holânda Dışişleri Bakanlığına yapılacaktır.

Bu, Sözleşmenin tatbik edildiği belirli belgiler için sınırlandırılabilir.

İhbar, ancak bunu yapan Devleti ilzam edecektir. Sözleşme diğer Akıd Devletler için yürürlükte kalacaktır.

MADDE : 31.

Holânda Dışişleri Bakanlığı 26 nci maddede zikredilen Devletlerle 28 nci madde hükümlerine uygun bir şekilde sonradan katılan Devletleri aşağıdaki hususlardan haberdar edecektir.

a) 26 nci maddede bahsi geçen imza ve onaylardan,

b) 27 nci maddenin 1 nci fıkrası gereğince Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarihten,

c) 28 nci maddede derpiş edilen katılmalar ve bu devletler bakımından Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden,

d) 29 ncu maddede bahsi geçen Sözleşmenin başka memleketlere teşmili ve bu devletler bakımından yürürlüğe giriş tarihinden,

e) 21 nci maddede derpiş edilen tâyinler, itirazlar ve beyanlardan,

f) 30 ncu maddenin 3 ncu fıkrasında derpiş edilen feshi ihbarlardan,

Bu maksatla, usulüne uygun yetki verilmiş aşağıdaki imza sahipleri işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Bunun teyiden 15 Kasım 1965 tarihinde Lâ Haye'de Holânda Hükümeti arşivlerinde muhafaza edilecek ve musaddak bir sureti diplomatik yollardan Lâ Haye Milletlerarası Devletler Hususi Hukuku Konferansının 10 ncu oturumunda temsil edilen devletlere gönderilecek olan bu Sözleşme, ikisi de aynı derece geçerli olmak üzere İngilizce ve Fransızca lisanlarında hazırlanmıştır.

SÖZLEŞMENİN EKİ (Formlar)

Adli ve mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerde tebliği için talep

196..... tarihinde, Lâ Haye'de imzalanan, hukukî ve ticari mahiyetteki adli ve mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerde tebliğine dair Sözleşme

Müracaat sahibinin kimliği ve adresi

Muhatap makamın adresi

Aşağıdaki imzanın sahibi bulunan müracaatçı aşağıda listesi olan belgeleri, iki nüsha halinde tanzim edip göndermekle ve bir nüshasının adı geçen Sözleşmenin 5. maddesine uygun olarak en kısa zamanda muhatabına teslimini talebetmekle şeref kazanır :

(Kimlik ve adres) .....

- a) Sözleşmenin 5. maddesinin 1. fıkrasının a bendi hükümlerine uygun olarak. *
- b) 5. maddenin 1. fıkrasının b bendinde öngörülen aşağıdaki özel şekle uygun olarak. *
- c) Kendi arzusuyla kabul ediyorsa, muhatabının adresine teslim yoluyla (5. maddenin 2. fıkrası) * .....

Belgelerin bir nüshasının ve eklerinin - arka sayfadaki tasdikname şartıyla birlikte talep sahibine iadesinin temini rica olunur.

Belgelerin listesi

.....
.....
.....
.....
.....

..... da, tarih
imza ve/veya mühür

* Uygun olmaması halinde çiziniz.

TASDİKNAME

Aşağıdaki imzanın sahibi bulunan makam, Sözleşmenin 6. maddesine uygun olarak şunları bildirmekle şeref kazanır :

1) Evrak tebliğ edilmiştir. *

(tarih) .....

(yer, sokak ada, numarası) .....

Tebliğat 5. maddede öngörülen aşağıdaki usullere uygun olarak yapılmıştır :

(a) Sözleşmenin 5. maddesinin 1. fıkrasının a bendine uygun olarak. *

(b) Aşağıda belirtilen özel usule uygun olarak : * .....

(c) Tebliğatı arzusu ile kabul eden muhatabın adresine teslim yoluyla talepte bahsedilen evrak aşağıdaki kimseye teslim edilmiştir :

(Şahsın kimliği ve sıfatı) .....

Muhataba olan yakınlık derecesi (ailevi, iş veya başka) .....

2) Evrak aşağıdaki sebeplerden dolayı tebliğ edilememiştir : * .....

Sözleşmenin 12. maddesinin 2. fıkrası uyarınca, talepte bulunanın teferruatı ilişkin vesikada gösterilmiş bulunan masrafları ödemesi veya iade etmesi rica olunur. *

Ekler :

Geri gönderilen evrak : .....

.....

(mahal) ..... (tarih) .....

Gerekli hallerde, tebliğin yapıldığını gösteren

evrak : .....

.....

.....

* Uygun olmaması halinde çiziniz.

imza ve/veya mühür

TEBLİĞ EDİLECEK EVRAKIN ÖZETİ

Hukukî veya ticarî mevzularda adlî ve mahkeme dışı evrakın yabancı memleketlerde tebliğine dair Lâ Haye'de ..... 1965 te imzalanan Sözleşme.

(5. madde 4. fıkra)

Talebeden makamın adı ve adresi : .....

.....

Tarafların kimlikleri : * .....

.....

Adlî evrak **

Evrakın mahiyeti ve ne için gönderildiği : .....

.....

Dâvanın mahiyeti ve amacı ve - var ise - ihtilâf konusu meblâğ : .....

.....

Duruşmanın yeri ve tarihi : ** .....

.....

Kararı veren mahkeme : ** .....

.....

Karar tarihi : ** .....

.....

Evrakta belirtilen müddetler : ** .....

.....

Mahkeme dışı evrak **

Evrakın mahiyeti ve ne için gönderildiği : .....

.....

Evrakta belirtilen müddetler : ** .....

.....

* Var ise, evrakın gönderilmesi ile ilgisi olan şahsın kimliği ve adresi.

** Uygun olmaması halinde çiziniz.